

BABONA VAGY HIT? – Cseri Kálmán egyik újévi ígehirdetéséből

Olvasmány: 5Móz 18,9-19 – Alapige: "Ha ezt mondják néktek: „tudakozatok a halottidézőktől és a jövődö-mondóktól, akik suttognak és mormolnak”, - hát nem Istenétől tudakozódik a nép? A halottaktól kell tudakozódnia az élő helyett?

A tanításra és a bizonyágtételre hallgassatok!" - Ézsaiás 8,19-20

Azt kell eldöntenünk, amikor szembe nézünk egy ismeretlen újesztendővel, hogy végső soron kiben bízunk. Kitől tudakozó-dunk a jövődö felől? És baj esetén kitől fogunk segítséget kérni? Isten nekünk nyomatókósan elmondja Igéjében, hogy Ő minden olyan próbálkozást, ami Őt megke-rülve, az Ő ellenére igyekszik a jövőbe, a titkokba hatolni, utál. Sőt nemcsak ezeket a próbálkozásokat utálja Isten, hanem azokat az embereket is, akik a varázslásnak, má-giának, jövődömondásnak, bármiféle nyomatékának az áldozatai vagy cselekvői lesznek, és a Jelenések könyvében többször is olvassuk, hogy azok kívül marad-nak az Istennel való közösségen, a meny-nyi Jeruzsálemen, az üdvösségen.

Az újévi szokások hemzsegek a külön-böző babonás elemektől, amik kiváltkép-pen azért veszélyesek, mert észre sem vesszük már, hogy miről van szó, és ezek a kedves népi szokásként elkönyvelt ször-nyűségek korántsem olyan ártalmatlanok és veszélytelenek, mint ahogy gondoljuk.

Újévi üdvözléseket hoz a postás, az egyik lapon malac van, a másikon négylevelű lóhere, a harmadikon kéményseprő. A kisgyerek megkérdezi: Miért van azon a képen malac? Szülei hirtelen nem is tudnak magyarázatot adni rá, de ott van egy néni, aki megmagyarázza: Az, kisfiam, szeren-csét hoz. És kiselőadást tart erről, meg arról, hogy mit kell megfogni, ha az ember kéményseprőt lát az utcán, hogy megmar-djon a szerencséje, mert ettől - az újesztendőre előre tekintve - nagyon sok minden függ. A kisgyerek nem érti, hogy mit mon-danak neki, de magába szívja a szavakat, adott esetben emlékezni fog rá, és senki nem is sejtette, hogy megmérgezték a lelkét.

Valaki kedvesen felajánlja, hogy egy távol eső helyre elvisz a kocsiján. A szép autó hűtőrácsán egy patkó van. Megkérde-zem: minek az ott? Szerencsepatkó - hang-zik a felvilágosítás. - Te hiszel az ilyesmi-ben? - Á, dehogy, csak találtam, és feldró-toztam oda. - Vedd le, és dobd el, kérem csöndesen. Vizsgálja az arcomat, hogy tréfálok vagy komolyan gondolom-e. Sze-retné, ha tréfálnék. Rövid gondolkodás után nagy meggyőződéssel ezt mondja: Ne haragudj, én mégis csak nyugodtában vezetek, ha az ott van. - Ezt nem a közép-korban mondták. 1976-ban, egy főiskolát végzett férfi.

Beszélgetünk a dohányzóasztalnál. A házigazda többször is szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy ő semmiféle láthatatlan lényben nem hisz, sem Isten, sem angyal, sem ördög nincs, ő tudja. De amikor arról van szó, hogy aranyos kislányuk mióta megszületett, még nem volt beteg, akkor ezt lekopogja. Megkérdezem: Ez mi volt? És szinte tudományos precizitással elma-gyarázza, hogy milyen irányból, hányat és hova kell koppintani, és mi ennek a jelen-tősége. Főmérnök egy fővárosi vállalatnál.

Ezek talán megmosolyogtató, nagyon szalonképes és ártatlan kis történetek meg, amelyekben észre sem vesszük a bűnt, a

sötétséget, a sötétség fejedelmét, aki pon-tosan azt akarja, hogy ne vegyük őt észre, és ne tartsuk őt sötétnek és magunkra néz-ve veszedelmesnek, mert akkor talán el-gondolkodnánk. És éppen mivel nem vesz-szük észre, él és hat körülöttünk és talán bennünk is, és visz bele minket olyan dol-gokba, amikről Isten azt mondja, hogy utálom. - Amikor első gyermekünk meg-született, néhány nap múlva felkeresett egy közeli ismerős, és a születés egészen pon-tos időpontját tudakolta. Gyanússá vált a dolog, és kiderült, hogy teljes jó szándék-kal, szinte ajándékként el akarta készíteni a kicsinek a horoszkópját. Egy tanárember, 1974-ben, Budapesten!

Tanúja voltam egyszer, amikor egy asz-szony a gyermekének a fogfájása alkalmá-val szabályosan ráolvasott a gyerekre, és a hold segítségét kérte. Egy köztisztvisletben álló, templomba járó, érettségizett, több gyermekes édesanya. És elmegyünk az ilyen dolgok mellett, és föl sem tűnik. Valamelyik nap a János Kórházból jöttem ki, és alig tudtam elmenekülni egy erőszak-os asszony elől, aki mindenképpen a tenyeremet követelte, hogy megmondja a jövődömet. És amikor néhány nappal ezelőtt kiderült, hogy nem tudom, mi az a szilveszteri ólomöntés, akkor huszoneves fiatalok magyarázták, hogy azt hogy kell csinálni, mi annak a jelentősége, és komp-likált dolog ólomhoz jutni, de megteszi a kávéüledék is, vagy szükség esetén, ha nagyon hozzáférő ember van, egy félig elégetett gyufaszál, vagy bizonyos csirke-csontok is szolgálhatnak alkalmas eszköz-ként...

Nem szaporítom a szót. Csak néhány elrettentő illusztrációt akartam mondani. Remélem, hogy elrettentenek mindenkit. Még egy adatot hadd említsek. A Közgaz-dasági Kiadó jelentetett meg nemrég egy könyvet a babona lélektanáról, és ennek az Angliában élő szerzője írja a következő adatokat: "Ismeretlen azoknak a számuk, akik a törvényeket megszegve gazdagod-nak meg a babonából, mások viszont úgy úzik ezt, hogy nem lépik át a törvény szab-ta határokat. A holdrakéták és a compute-rek korában a csillagjóslás és a jövődö-mondás óriási sikereket élvez. A hivatáso-sok számáról nehéz adatokat beszerezni, mivel az általános regiszter a jövődömon-dókat a szolgáltatások, sport és szórakozta-tó ipar osztályba sorolja. Becslések szerint Nagy-Britanniában ma valószínűleg több mint 2000 hivatásos jós működik, akiknek a jövedelme csinos, négyjegyű, sőt sokszor ötjegyű számot tesz ki. A módszerek közt megtaláljuk a kártyát és a teáscsészét épp-úgy, mint a kristálygömbből olvasást és az asztrológiát. Kiszámították, hogy az Egy-esült Államokban a 60-as évek elején több mint 1000 lapnak volt olyan állandó rova-ta, amiben asztrológia szerepelt, és ezt mintegy 20 millió olvasó olvasta. Nagy-Britanniában sok olyan hetilap van, amely a jóslatok és más okkult dolgok iránti ér-deklődést igyekszik kielégíteni. Az egyik havi 50 000 példányban jelenik meg, a

többiek titokban tartják példányszámukat. Az olcsó zsebkönyvkiadók is felismerték az ebben rejlő üzleti lehetőségeket, és az egyikük 750 000 példányban adta ki egy asztrológiai könyvsorozat kötetét." Ez a helyzet az úgynevezett keresztény Európá-ban vagy az Egyesült Államokban a 21. század elején. Valóban igaz az, hogy a hiszékenység egy hitetlen korban terjed legjobban.

Mert a babonához is hit kell. Egyetlen babona sem nyugszik racionális alapokon. Akinek nincs élő hite az egy, igaz, élő Istenben, akit nekünk Jézus Krisztus kijelentett, az előbb-utóbb valami másban fog hinni. Talán észre sem veszi, hogy miben vagy kiben. Éppen ezért minősített bűn mindenféle babona a Szentírás szerint, mert a mögött is bizalom van, de nem az Istenben, hanem az ördögben való bizalom. Akár tudja ezt valaki, akár nem. A hallott ígékben felsorolt babonások bármelyi-kével, ha valaki kapcsolatba kerül, az dé-moni befolyás alá kerül, és a tragikus az, hogy ezt a legtöbben nem is hiszik el. De amikor látja valaki ezeket a dolgoknak a szörnyű hatásait egy ember vagy egy család életében, akkor csak azt teheti, hogy felki-ált, és azt mondja: Emberek, ezek az Igék is benne vannak a Szentírásban! Isten nem véletlenül óv minket ezektől a dolgoktól. Nagyon veszélyesek, és a hívó ember számára kizárólag egy lehetőség van: tar-tózkodik még a közelségüktől, még az érintésüktől is, mert Isten az Ő szeretetéből óv minket ezektől.

Nyilván bizonyos szempontból más elbírálás alá kerül az, hogy valaki négyle-velű lóherét tesz az asztalára, vagy elmegy egy kártyavetőhöz, vagy maga is kártyát vet, vagy horoszkópot készített vagy ké-szít, vagy olyan vallásokkal, filozófiákkal, ideológiákkal foglalkozik, amelyek révén idegen istenek előtt hajol meg. Vannak ezeken belül kategóriák, de mindre az jellemző, hogy Isten szavát félre teszi, aki ezekkel foglalkozik, mert Isten azt mondja: „Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem!” Csak az ideg- és elmeorvosok tudják megmondani, milyen sokan kerül-nek kezelésre ilyenek miatt hozzájuk, és még többen a megmentett öngyilkosok osztályára. És lelkipáterek kénytelenek tapasztalni azt, hogy egy-egy lelki görcs mögött milyen sokszor az áll, hogy Isten-nek ezt az óvását szegte meg valaki.

Valaki nem tud tovább jutni a hitéletben. Megreked egy ponton és sehogy sem halad előre. Nem talál békességet, maga is szen-ved attól, hogy süketévé vált az Ige iránt. Nem érti, mit mondhat vajon neki Isten, megoldhatatlan helyzetbe kerül, és hosszú időn át nem tud onnan kiszabadulni, és e mögött sokszor az van, hogy egyszer, életének egy nehéz pontján elment egy kártyavetőhöz, vagy gyerekkorában sze-mölcei voltak és ráolvasott, és csakugyan megtisztult, megszabadult a szemölcsöktől, vagy hosszabb-rövidebb ideig foglalkozott okkult könyvekkel és gyakorlatokkal.

(Folytatás a 11. oldalon.)